

DEMO – Developing Modernized Curricula on Immigrants' Lives in Israel
EPP-1-2017-1-IL-EPPKA2-CBHE-JP-585583

טיפול מודע-הקשר עם מהגרים ופליטים

האוניברסיטה העברית, בית הספר לעבודה סוציאלית ורווחה חברתית, תואר שני, תשע"ט

מרצה: ד"ר נעמי שמואל

תיאור הקורס:

הקורס מתמקד בגישות עדכניות לטיפול מודע תרבות והקשר עם מהגרים ופליטים. הנושאים שיידונו: (א) זהות ושייכות, הצטלבות מיקומים; (ב) 'אחרות', גזענות, סטריאוטיפים ואפליה; (ג) רגישות תרבותית, כשירות תרבותית וגישה מודעת הקשר; (ד) הורות ותרבות, משפחות במעבר; (ה) תפיסות של סיכון ומוגנות; (ו) טיפול בין-תרבותי; (ז) היברידיזם או דו-תרבותיות.

תפוקות הוראה:

בסיום הקורס הסטודנטים אמורים להיות בעלי יכולת לעשות את הדברים הבאים:

- לזהות חסמים למפגש בין-תרבותי אפקטיבי ולהתמודד עימם באופן מקצועי, יעיל ורגיש.
- לפתח מיומנויות להתערבות מותאמת ומכבדת שוני אנושי.
- ליצור פתרונות מקוריים ויצירתיים לדילמות ואתגרים מהשטח.
- להבין את מורכבות האינטראקציה המקצועית בסביבה הטרוגנית וקונפליקטואלית.

אופן ההוראה:

הרצאות פרונטליות, דיונים, עבודה בקבוצות ומשימות של רפלקציה אישית; צפייה בסרטונים, קריאת טקסטים, מאמרים וספרים, דיון קבוצתי וכיתתי.

מטלות הקורס והרכב הציון:

1. נוכחות, קריאה של חומרי הקורס (0%)
2. השתתפות בדיונים בכיתה (0%).
3. עבודת קורס (100%).

תוכנית הקורס

קריאה	נושאים	
McGoldrick, M., Giordano, J., & Garcia-Preto, N. (Eds.) pp. (2005). <i>Ethnicity and family therapy</i> . Guilford Press .1-39	זהות ושייכות, הצטלבות מיקומים	1

DEMO – Developing Modernized Curricula on Immigrants' Lives in Israel
EPP-1-2017-1-IL-EPPKA2-CBHE-JP-585583

<p>Dee Watts-Jones, T. H. (2010). Location of self: Opening the Door on Intersectionality in the Therapy Process. <i>Family Process</i>, 49(3), 405-420</p>		
<p>לומסקי-פדר ע', רפפורט ת', וגניזבורג ל' (2010). מבוא: נראות בהגירה – גוף, מבט, ייצוג. בתוך: לומסקי-פדר, ע' ורפפורט, ת' (עורכות) <i>נראות בהגירה, גוף, מבט, ייצוג</i>. מכון ון ליר בירושלים והוצאת הקיבוץ המאוחד תל אביב, עמ' 7-39.</p> <p>מולא, ש' (2010). המאבק להיות רגיל: תלמידים אתיופים נפגשים עם גזענות בבתי ספר דתיים. עבודת גמר לשם קבלת תואר מוסמך בסוציולוגיה של החינוך, האוניברסיטה העברית ירושלים. עמ' 6-7.</p>	<p>'אחרות', גזענות, סטריאוטיפים ואפליה</p>	<p>2</p>
<p>אולמן, א' (2017). <i>חכמת המעשה בכשירות תרבותית בבריאות – לפגוש ידע אחר: טיפול רב-תרבותי בבריאות הנפש</i>. המרכז הבין-תרבותי ירושלים.</p> <p>נובל, א' (2007). תיווך לשוני תרבותי של שירותים חברתיים. <i>הד האולפן החדש</i>, 91. עמ' 18-28.</p> <p>רואר-סטריאר, ד' (2016). הכשרה אקדמית לעבודה סוציאלית מודעת הקשר עם משפחות: תובנות ואתגרים. <i>חברה ורווחה</i>, לו (3-4). 439-461.</p> <p>Bronfenbrenner, U. (1986). Ecology of the family as a context for human development: research perspectives. <i>Developmental Psychology</i>. 22(6), 723-742.</p>	<p>רגישות תרבותית, כשירות תרבותית וגישה מודעת הקשר</p>	<p>3</p>
<p>Harkness, S., Super, C., et al., (2012). Parental Ethnotheories of Children's Learning. Lancy, D. & Bock, J. & Gaskins, S. (editors) <i>The Anthropology of Learning in Childhood</i>. UK: Alta Mira Press. Pp. 65-84.</p> <p>LeVine, R. et al., (2008) The Comparative Study of Parenting. LeVine, R. & New, R. (ed.) <i>Anthropology and Child Development: A Cross-Cultural Reader</i>. Oxford, UK: Blackwell Publishing. Pp. 55-65.</p> <p>שמואל, נ' (2015). <i>בטן מלאה דמעות</i>. חיפה: הוצאת פרדס.</p>	<p>הורות ותרבות, משפחות במעבר</p>	<p>4</p>
<p>ענקי, מ' (2017). תפיסות סיכון ומוגנות בקרב אנשי חינוך ביחס לילדים ישראלים ממוצא אתיופי. עבודת גמר לקבלת תואר מוסמך בעבודה סוציאלית. האוניברסיטה העברית, ירושלים. (עמודים 18-27)</p>	<p>תפיסות של סיכון ומוגנות</p>	<p>5</p>

DEMO – Developing Modernized Curricula on Immigrants' Lives in Israel
EPP-1-2017-1-IL-EPPKA2-CBHE-JP-585583

<p>שמואל, נ' (2015). מעברים ולא פערים: קליטת יוצאי אתיופיה במערכת החינוך. גילוי דעת. 8. סמינר הקיבוצים, גיליון סתיו, עמ' 137 - 146.</p>		
<p>רואר-סטריאר, ד' והברמן-פרידמן, א' (2007). גישות לטיפול משפחתי בקרב זוגות חד-מגדריים: שלוש מטפורות. <i>חברה ורווחה</i>. כז(4) 597-619.</p>	<p>טיפול בין תרבותי</p>	<p>6</p>
<p>Bennet-Martinez, V., Leu, J. & Lee, F. (2002). Negotiating Biculturalism. <i>Journal of Cross-Cultural Psychology</i>, 33(5), 492-516</p> <p>Hong, Y. Y., Morris, M. W., Chiu, C. Y., & Benet-Martinez, V. (2000). Multicultural minds: A dynamic constructivist approach to culture and cognition. <i>American Psychologist</i>, 55(7), 709.</p> <p>מעלוף, א' (2010). <i>זהויות קטלניות</i>. בנימינה: נהר ספרים. עמ' 1-51.</p>	<p>היברידיות או דו-תרבותיות</p>	<p>7</p>